

Ojcie Świąty,

my, proboszczowie Archidiecezji Łódzkiej w Polsce, z ogromną radością przyjęliśmy List skierowany do nas, odpowiedzialnych za wspólnoty parafialne. Jesteśmy przekonani, że na listy zwyczajnie trzeba odpowiedzieć. Dlatego podjęliśmy się tego zadania. Spotkaliśmy się z uznaniem i błogosławieństwem naszego Kardynała Grzegorza Rysia, za pośrednictwem którego ten list przesyłamy.

Nasza odpowiedź jest owocem trzech spotkań synodalnych proboszczów naszej archidiecezji, w czasie których wysłuchaliśmy relacji naszego kardynała Grzegorza Rysia z prac Synodu, świadectwa dwóch naszych proboszczów ks. Wiesława Kamińskiego i ks. Bogusława Jargana, którzy uczestniczyli w Międzynarodowym Spotkaniu *Proboszczowie dla Synodu*. Podczas tych trzech spotkań słuchaliśmy siebie nawzajem, korzystając z metody *Rozmowy w Duchu Świątym*. Chcemy podzielić się z Tobą, Ojcie Świąty, tym, jak widzimy sytuację naszego partykularnego Kościoła i jak rozeznajemy wyzwania dla nas.

Dziękujemy za podkreślenie znaczenia parafii w misji Kościoła, za słowa zachęty i konkretne wskazania dla kapłańskiej posługi.

Cieszymy się wieloma przejawami żywotności naszego Kościoła. Wyraża się ona w zwyczajnej posłudze duszpasterskiej: sprawowaniu Eucharystii i innych sakramentów - w tym indywidualnej spowiedzi, sprawowaniu różnych nabożeństw Roku Liturgicznego, głoszeniu Słowa Bożego, a także w życiu licznych wspólnot o różnym charakterze, w rosnącej liczbie diakonów stałych, nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., katechistów, w zwiększającej się gotowości świeckich do odpowiedzialności za parafie i do współpracy duszpasterskiej, w różnych propozycjach formacyjnych, takich jak Kurs Proboszczowski, Szkoła Liturgii i Szkoły Nowej Ewangelizacji. We wszystkich

parafiach i w wielu wspólnotach życia chrześcijańskiego prowadzone są adwentowe i wielkopostne rekolekcje. Dobrze funkcjonują duszpasterstwa osób z różnymi niepełnosprawnościami. Prowadzone są działania ekumeniczne takie jak Ekumeniczna Szkoła Biblijna, która ma już szóstą edycję. Każdego roku ulicami Łodzi przechodzą Ekumeniczna Droga Krzyżowa i Ekumeniczna Droga Światła oraz przez prawie dwa tygodnie w styczniu odbywają się nabożeństwa i modlitwy o jedność chrześcijan. Uczestniczyliśmy też w dwóch ekumenicznych pielgrzymkach: do Ziemi Świętej oraz śladami Kościołów Apokalipsy w dzisiejszej Turcji.

Rozwija się działalność charytatywna naszego Kościoła prowadzona przez Caritas i przez parafie, a także różne wspólnoty kościelne. Szczególnym znakiem chrześcijańskiej postawy jest spontaniczne przyjęcie przez parafie i rodziny dużej liczby uchodźców z Ukrainy, zwłaszcza bezpośrednio po ataku Rosji na ten kraj.

Kościół, w którym posługujemy, nie jest jednak wolny od problemów. Trzeba przyznać, że różnimy się między sobą w postrzeganiu ich przyczyn. Wielu z nas na pierwszym miejscu wymienia reżim komunistyczny, w którym Kościół funkcjonował przez dziesięciolecia. Komunizm spowodował rozmaite skutki, jak na przykład nieufność i podejrzliwość, co owocowało trudnościami w podejmowaniu przez duchownych współpracy ze świeckimi. Inni natomiast twierdzą, że komunizm nie może być pretekstem do tłumaczenia naszych dzisiejszych słabości, że koncentrowanie się na uwarunkowaniach historycznych przesłania to, co dziś Duch Święty mówi do Kościoła. Ważne jest, jak my dziś postrzegamy Kościół – czy jako oblężoną twierdzę, której trzeba bronić przed wrogami zewnętrznymi, czy jako dom otwarty, w którym trzeba czuwać, by każdy mógł się czuć w nim przyjęty.

Wśród problemów wymienimy niektóre, dotąd nieznane wcale, takie jak: osłabienie, a nawet zanik, przekazu wiary w rodzinach, odejścia od Kościoła, zarówno ciche, jak i formalne apostazje, wyraźny spadek liczby powołań,

bierność wielu parafian, laicyzacja, klerykalizm zarówno duchownych, jak i świeckich, bieda w różnych wymiarach, podziały wśród księży i wśród świeckich. Podział wyraża się m. in. w stosunku do Synodu. Nie wszyscy proboszczowie, a świeccy w małej liczbie, włączyli się w spotkania synodalne, zarówno w etap diecezjalny Synodu Powszechnego jak i w IV Synod Archidiecezji Łódzkiej.

Dotykają nas i upokarzają postawy związane z nadużywaniem władzy w Kościele, zwłaszcza krzywda nieletnich. Nie lekceważąc cierpienia osób poranionych – zarówno świeckich, jak i duchownych – chcemy przeciwstawić się przeakcentowaniu zjawisk negatywnych w Kościele.

Wszystkie te trudności chcemy podjąć jako wyzwanie, próbując odczytać, co dziś mówi Duch do naszego Kościoła (por. Ap 2, 7). Wśród wyzwań odczytujemy zaproszenie do budowania relacji i bliższej współpracy z naszym biskupem, między sobą i ze świeckimi. Pewne elementy synodalności obecne były już dawniej, takie jak budzenie poczucia odpowiedzialności wśród świeckich i zdolność do dialogu. Dla wielu z nas ważnym przewodnikiem był sługa boży ks. Franciszek Blachnicki, inicjator Ruchu Światło-Życie, pomysłodawca wizji parafii jako *wspólnoty wspólnot*. Wobec nowych wyzwań czujemy się zaproszeni do kontynuowania tego procesu. Współpraca domaga się dialogu. Konieczna jest więc praca nad umiejętnością słuchania i uczenia się od siebie nawzajem, nad zdolnością brania odpowiedzialności i dzielenia się nią z innymi. Ważne jest precyzyjne rozumienie, kto i w jakim zakresie ma głos doradczy, a kto decyzyjny, czyli jest gotów wziąć na siebie pełną odpowiedzialność. Niezbędna jest modlitwa o nowe powołania kapłańskie i zakonne. Ponadto konieczny jest dalszy rozwój działalności charytatywnej, zwiększenie wysiłków formacyjnych – zarówno wśród duchownych, jak i wśród świeckich – młodych i dorosłych.

Szczególnym wyzwaniem jest katecheza. Od roku 1990 lekcje religii odbywają się w szkołach publicznych jako przedmiot nieobowiązkowy,

a katecheci są zatrudnieni na państwowych etatach nauczycielskich. W ostatnich latach spada liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w tych lekcjach i ograniczana jest przez władze polskie liczba godzin katechezy. Lekcje religii mogą się odbywać jedynie na pierwszych lub ostatnich godzinach zajęć szkolnych. Nie sprzyja to udziałowi w nich nawet wierzących uczniów. Wyzwaniem jest troska o katechetów, którzy mogą stracić pracę. Należy dobrze zorganizować katechezę parafialną, by młodym zapewnić formację chrześcijańską, zwłaszcza dobre przygotowanie do sakramentów I Komunii św. i spowiedzi św., do bierzmowania i do sakramentu małżeństwa. Trzeba także zadbać o parafialną katechezę dla dorosłych.

Wyzwaniem jest przyjęcie i czuwanie nad nowymi ruchami i wspólnotami, przekształcanie parafii w ośrodki gotowe do podejmowania misji, do wychodzenia na peryferie.

Nasze podzielenie się radościami, trudnościami i troską o Kościół kończymy podziękowaniem Ojcu Świętemu za wszelkie dobro duchowe, które otrzymaliśmy od Pasterza, życząc równocześnie obfitości Bożych darów, zdrowia i sił potrzebnych w posługiwaniu Kościołowi Powszechnemu. Mamy nadzieję na spotkanie w Rzymie w ramach Jubileuszu Kapłanów i prosimy o błogosławieństwo dla proboszczów, innych kapłanów oraz dla całej Archidiecezji Łódzkiej.

Proboszczowie Archidiecezji Łódzkiej: